

**QUYẾT ĐỊNH  
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

**V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

**TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN DẦU TIẾNG, TỈNH BÌNH DƯƠNG**

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

***Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:*** Ông Phạm Ngọc Tuyền.

***Thư ký phiên họp:*** Bà Nguyễn Ngọc Linh - Thư ký Tòa án.

***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương tham gia phiên họp:*** Ông Nguyễn Quang Thịnh - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 8 năm 2019, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 44/2019/TLST-DS ngày 11 tháng 7 năm 2019 về việc “yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 53/2019/QĐST-DS ngày 08 tháng 8 năm 2019.

***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Trần Thị M, sinh năm 1966; hộ khẩu thường trú: Ấp C1, xã T, huyện D, tỉnh Bình Dương. Có mặt.

***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*** Bà Trần Thị U, sinh năm 1967; hộ khẩu thường trú: Ấp C1, xã T, huyện D, tỉnh Bình Dương. Xin vắng mặt.

**NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:**

***- Theo đơn yêu cầu và quá trình tham gia tố tụng, người yêu cầu giải quyết việc dân sự (bà Trần Thị M) trình bày:***

Bà Trần Thị M và bà Nguyễn Thị C là chị em cùng mẹ khác cha. Mẹ của bà M là bà Nguyễn Thị R, sinh năm 1931. Bà R lấy ông Nguyễn Văn T (không rõ năm sinh) có một người con là bà C. Sau khi ông T chết, bà R lấy ông Trần Văn B (tên gọi khác là T1), sinh năm 1925, sinh được hai người con là bà M và em là bà Trần Thị U.

Từ khi sinh ra, bà C đã bị khuyết tật nặng, không nói được, không đi học được. Bà C chỉ sống quanh quẩn trong nhà, không tự mình làm được việc gì, mọi việc từ ăn uống đến vệ sinh phải có người phụ giúp.

Ngày 12/9/2018, bà Nguyễn Thị R chết. Hiện nay, bà C đang sống chung nhà với bà M, mọi việc của bà C đều do bà M chăm sóc, thực hiện. Để thực hiện

việc thừa kế quyền sử dụng đất do bà Nguyễn Thị R đứng tên, bà Trần Thị M yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị C, sinh năm 1960; hộ khẩu thường trú: Ấp C1, xã T, huyện D, tỉnh Bình Dương bị mất năng lực hành vi dân sự theo quy định pháp luật.

- Theo biên bản lấy lời khai, đơn xin giải quyết vắng mặt và quá trình tham gia tố tụng, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (bà Trần Thị U) trình bày:

Bà U là em út của bà M và bà C. Hiện nay, bà C đang ở chung nhà với bà M. Về tình trạng tâm thần của bà C là bẩm sinh, bà C không nói được, việc ăn uống, vệ sinh phải có người phụ giúp. Bà U thống nhất với yêu cầu của bà M về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị C bị mất năng lực hành vi dân sự. Bà U không có yêu cầu gì thêm.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương có ý kiến:

Về thủ tục tố tụng: Thẩm phán, Thư ký và các đương sự đã thực hiện đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung: Lời trình bày và các chứng cứ do bà Trần Thị M cung cấp phù hợp với quy định của pháp luật, có đủ căn cứ để xác định bà Nguyễn Thị C mất năng lực hành vi dân sự. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà M.

### **NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:**

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Dầu Tiếng nhận định:

[1] Việc bà Trần Thị M yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị C, sinh năm 1960; hộ khẩu thường trú: Ấp C1, xã T, huyện D, tỉnh Bình Dương mất năng lực hành vi dân sự là thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện D, tỉnh Bình Dương theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Bà Trần Thị M là chị em cùng mẹ khác cha với bà Nguyễn Thị C. Bà M yêu cầu tuyên bố bà C mất năng lực hành vi căn cứ vào tình trạng hiện nay của bà C: Không nói được, không tự mình làm được việc gì, mọi việc từ ăn uống đến vệ sinh phải có người phụ giúp. Mục đích của việc yêu cầu là để bà M xin được quyền giám hộ cho bà C ký các hồ sơ, giấy tờ có liên quan bổ sung hồ sơ chia di sản thừa kế.

[3] Theo đơn yêu cầu của bà Trần Thị M, Tòa án đã ra quyết định trưng cầu giám định số 33/2019/QĐ-TA ngày 16 tháng 7 năm 2019 trưng cầu giám định sức khỏe tâm thần của bà Nguyễn Thị C. Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 428/KL-VPYTW ngày 01 tháng 8 năm 2019 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa đã kết luận về tình trạng của bà Nguyễn Thị C như sau:

- Về y học: Dương sự bị bệnh chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72-ICD.10).

- Về năng lực nhận thức và điều khiển hành vi: Dương sự không có năng lực nhận thức và điều khiển hành vi.

Như vậy, có đủ cơ sở để Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị M tuyên bố bà Nguyễn Thị C bị mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 Bộ luật Dân sự.

[4] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương là phù hợp.

[5] Về chi phí giám định: Bà Trần Thị M đã quyết toán xong tại Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa nên không xem xét.

[6] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị M phải chịu theo quy định.

### **QUYẾT ĐỊNH:**

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 3 Điều 367, Điều 370; Điều 371; Điều 372 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ vào Điều 22 của Bộ luật Dân sự.

- Căn Cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu “tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” của bà Trần Thị M đối với bà Nguyễn Thị C.

Tuyên bố bà Nguyễn Thị C, sinh năm 1960; hộ khẩu thường trú: Ấp C1, xã T, huyện D, tỉnh Bình Dương là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị M phải chịu 300.000 đồng (ba trăm ngàn đồng), được khấu trừ 300.000 đồng (ba trăm ngàn đồng) tiền tạm ứng lệ phí mà đã nộp theo biên lai thu số AA/2016/0031713 ngày 03 tháng 7 năm 2019 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Bà Trần Thị M có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Bà Trần Thị U có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết theo quy định pháp luật.

Viện kiểm sát nhân dân huyện Dầu Tiếng có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình

Dương có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

***Nơi nhận:***

- TAND tỉnh Bình Dương;
- VKSND tỉnh Bình Dương;
- VKSND huyện Dầu Tiếng;
- CC THA DS huyện Dầu Tiếng;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ.

**THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

**Phạm Ngọc Tuyền**